

На «гарячу профспілкову лінію» звертаються з питанням скільки разів можна надавати відпустку без збереження заробітної плати у воєнний час працівнику за його ініціативою.

Відповідно до частини третьої статті 12 Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15 березня 2022 року № 2136-IX, протягом періоду дії воєнного стану роботодавець на прохання працівника може надавати йому відпустку без збереження заробітної плати без обмеження строку, встановленого частиною першою статті 26 Закону України «Про відпустки» від 15.11.1996 № 504/96-ВР (далі — Закон про відпустки).

За сімейними обставинами та з інших причин працівнику можна надати відпустку без збереження зарплати. Максимальний строк такої відпустки — 15 календарних днів (к. дн.) на рік.

Однак, на період воєнного стану строк перебування у відпустці без збереження зарплати не включають до цих 15 к. дн. (ст. 26 Закону «Про відпустки») і ця відпустка може бути надана на весь строк запровадження воєнного стану.

Водночас, стаття 26 Закону про відпустки визначає, що таку відпустку надають на строк, обумовлений угодою між працівником та роботодавцем.

Таким чином, отримавши від працівника заяву з проханням надати таку відпустку, роботодавець має право відмовити у її наданні. Ініціатива завжди повинна йти від працівника, але остаточне рішення про її надання залишається за роботодавцем.

У питаннях переривання відпустки без збереження заробітної плати, сторони (працівник і роботодавець) самостійно домовляються про період і тривалість такої відпустки. Закон про відпустки не регулює питання, чи можна достроково припинити відпустку без збереження зарплати, а також скільки разів можна надавати таку відпустку протягом воєнного стану.

Зауважуємо, що не буде порушенням, якщо працівник із роботодавцем спільно вирішать змінити строк відпустки без збереження заробітної плати. Роботодавець може внести пропозицію працівнику про необхідність приступити до роботи у зв'язку з виробничою необхідністю. Ініціювати дострокове припинення такої відпустки може працівник, у якого є необхідність приступити до роботи.

**Департамент правового захисту
апарату ФПУ**